

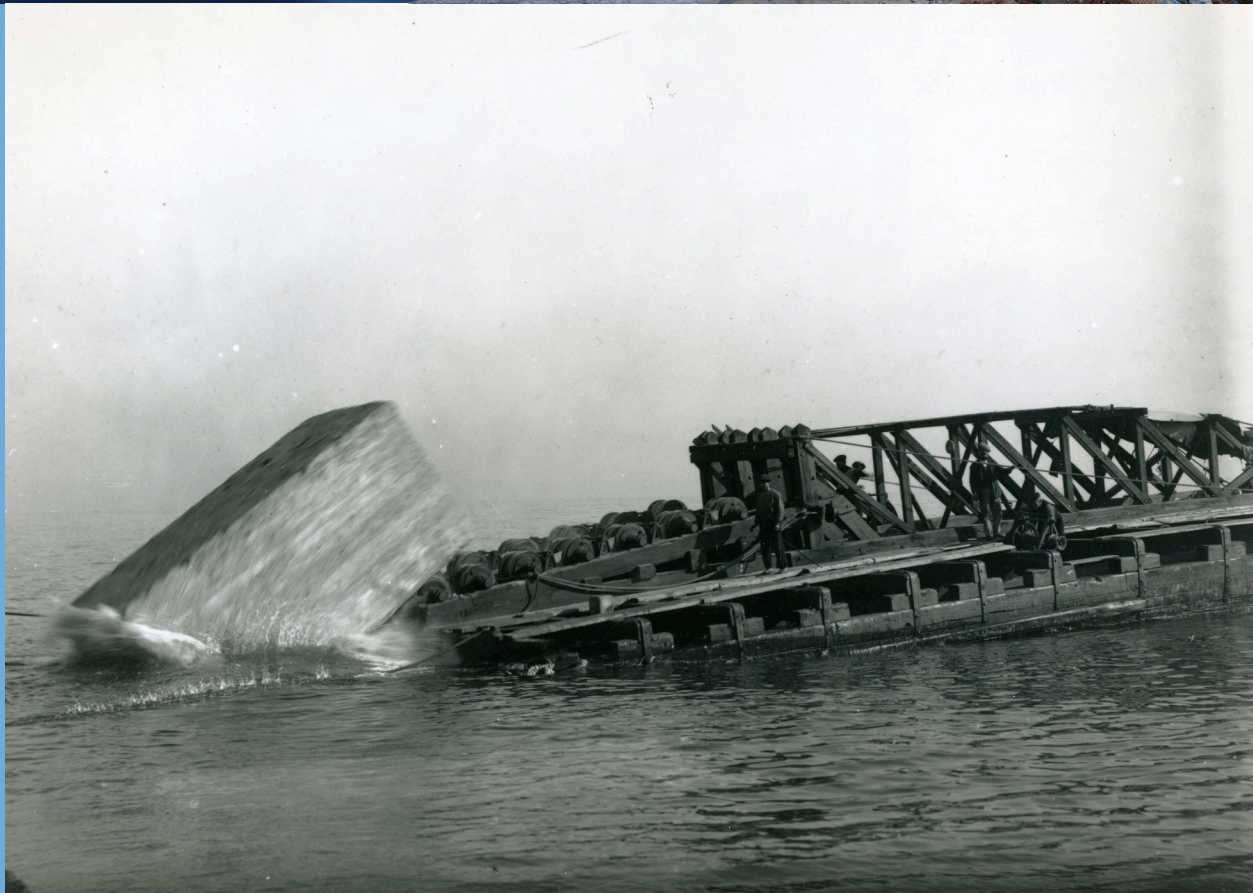
Històries del PORT

El pàmfil

Quan una persona és apàtica o lenta en fer alguna tasca, potser el seu cap li retreurà tenir una actitud de pàmfil. Aquest mot derivat del grec, que en origen significava 'amic de tothom', no té res a veure amb l'embarcació medieval que duu el mateix nom. Aquest vaixell es caracteritzava per tenir una sola coberta, una filera de remes i dos castells, l'un a proa i l'altre a popa, des d'on els tripulants atacaven als seus enemics amb armes llançívoles. El pàmfil també s'usava per comerciar, i era habitual veure'n a les costes de la Mediterrània oriental.

FONS CARLOS DE ANGULO/AUTORITAT PORTUÀRIA DE BARCELONA

Les galetes

Un dels components principals de l'alimentació a bord d'un vaixell era la farina. Fàcil de transportar i manipular, el cuiner de bord la usava normalment per fer galetes dures i concentrades. El procés no era massa higiènic, i era habitual trobar-se larves d'insectes a cada mossegada.

L'última línia de mar

És ben sabut que la industrialització va impulsar l'economia catalana al tombant del segle XX. El tèxtil era un negoci pròsper i Barcelona era un nucli en expansió. Les instal·lacions del port de Barcelona havien atret molt l'atenció durant l'exposició universal del 1888, però la puixança econòmica demandava l'ampliació de la infraestructura. En aquest context, a l'inici de la primera dècada del segle XX, es va aprovar la prolongació i reforma del dic de l'est, una obra que serviria per facilitar l'accés d'embarcacions al port, protegir les instal·lacions dels temporals i abrigar els molls i les dàrsenes, en concret la del Morrot que quedava oberta al mar.

Les obres no van ser fàcils: es tractava de construir una paret directament al mar; l'última línia de terra que separava el mar obert del port. Aquest dic artificial es va fer amb blocs de formigó de vuitanta tones. Per transportar-les, es van usar embarcacions que carregaven blocs de pedra, com la barcassa de la fotografia, l'any 1915. A partir

d'un sistema de rodetes instal·lades a la coberta, la pedra es deslligava i es deixava caure rodolant fins al fons de l'aigua. Així es van bastir poc més d'un quilòmetre i mig d'espigó, per la banda exterior, i de moll, per la part interior.

A l'extrem del dic es va construir una petita torre que marcava el límit més allunyat del port. Equipada amb un sistema d'il·luminació, també servia per avisar als vaixells de la ruta que havien de seguir per entrar o sortir del port sense xocar amb l'espigó. En un principi tots els treballs, inclosos els de reforma de la part antiga del dic, s'havien d'acabar el 1916, però el context de guerra que vivia europa va fer endarrerir les obres. També es van registrar forts temporals que van dificultar l'execució durant el procés.

Avui, gairebé cent anys més tard, el Port de Barcelona ha elaborat un projecte per fer una nova ampliació del dic de l'est en poc més de dos quilòmetres. Amb aquesta obra, es facilitarà el trànsit de vaixells que fan parada a la capital catalana.